

Monikulttuurinen teatteriyhdistys RanKids ry

www.rankids.fi, rankids@gmail.fi

Pakko lähteä, pakko pärjätä – näyttely ja siihen liittyvät koulutukset

Pakko lähteä, pakko pärjätä – näyttely esittää kuvien, tarinoiden, videoiden ja muiden materiaalien kautta kotimaastaan toiseen maahan muuttamaan joutuneiden lasten kokemuksia ja elämäntarinoita. Näyttelyssä päästään myös kuulemaan erilaisia kieliä ja pohtimaan toiminnallisten tehtävien ja elämyksellisten tarinoiden avulla muuttamiseen ja sopeutumiseen liittyviä haasteita. Lisäksi näyttelyyn on mahdollista varata opastettuja kierroksia (rooleissa olevat oppaat) sekä toiminnallisia draamatyöpajoja ja koulutuksia erilaisille kohderyhmille.

RanKidsilla on näyttelyyn valmiita opaskierroksia ja koulutuksia erilaisille ryhmille. Pakko lähteä – kierros ja draamallinen koulutus on ollut erittäin kysytty mm. opettajille, rehtoreille, eri-ikäisille koululaisille ja museoyleisölle. Näyttelyyn on mm. alakouluikäisille sopiva *maahanmuuttajalapsen muuttomatka – kierros* sekä 4.luokasta ylöspäin ikäryhmille sopiva dramaattisempi *Pakolaisen matka – kierros*. Opastetuilla kierroksilla rooleissa olevat oppaat johdattavat ryhmäläiset elämykselliselle ja toiminnallisia tehtäviä sisältävälle kierrokselle näyttelymateriaalin parissa. Pohjois- Karjalan museossa ja monissa tapahtumissa on toteutettu myös aikuisille soveltavaa elämyksellistä kierrosta maahanmuuttajan tai pakolaislapsen muuttomatkastasta ja ensikokemuksista uudessa maassa. Kierrokseen liittyy erilaisia tarinoita, jotka johdattavat osallistujat kierroksen maailmaan. Koulutuksia tai opastettuja kierroksia voi kysellä RanKidsilta (rankids@gmail.com tai maria.pikkarainen@jns.fi tai puhelimitse: 050 3565464).

Koulutuksien ja kierroksien suunnittelusta ja toteutuksesta vastaavat teatteripedagogi, Joensuun kaupungin kieli- ja kulttuuriryhmien opetuksen koordinaattori Maria Pikkarainen sekä erityisopettaja, valmistavan luokan opettaja Sanna Kaari. Rooleissa olevat oppaat ovat teatteri – ilmaisua harrastavia nuoria ja aikuisia RanKids ry:stä. RanKids voi myös kouluttaa paikkakunnan omia harrastajia tai museoalan ammattilaisia näyttelyn erilaisiin opasrooleihin. Myös K10- osioon on omia erillisiä draamatyöpajoja ja opastuksia.

Näyttelyyn voi tutustua myös pelkän näyttelyoppaan avulla.

Pakko lähteä, pakko pärjätä – näyttelyluettelo

- Alkuinfot (esittelylaput näyttelyosuudesta) sekä **näyttelyoppaat** (10 kpl vähintään)

1. **LIUKUHIHNA** (iso harmaa laatikko) ja passikopioita eri maiden passeista (seinälle tai liukuhihnan sivulle)

Matkalaukut (10 irrallista matkalaukku liukuhihnalle tai sen läheisyyteen, osa toistensa sisässä) sekä **Nalle Puhin rekvisiitta-laukku ja pakkaamistehtävän laukku**, jossa sisältönä matkalle mukaan pakattavaa irtotavaraa (ruokakatavarat poistettu, hankittava erikseen eri näyttelyihin esim. näkkileipäpaketti tms.) **Muuttajien laukkuihin** olevat tavarat ja esittelylaput löytyvät suuresta Pakko pärjätä-laatikosta. Lisäksi suuresta laatikosta löytyy muuta irrallista rekvisiittaa, esim. puhallettava lentokone liukuhihnalle.

Muuttajien laukkuihin liukuhihnalle tulevat: a) evakkolaukku (Ahti Hirvosen tarina, villahuopa tai peitto ja muuta mahdollista evakkorekvisiittaa sekä potkukelkkakuva Ahdista), b) sotalapsen laukku (Jouko Tiilikan tarina ja kuvat sekä mahdollisesti joku aikakuteen soveltuva lelu), c) vanhempien työn takia muuttaneen laukku (Riitta- Liisan tarina ja kuvat), d) Nalle Puhin rekvisiittalaukku (Iso Nalle Puh-pehmolelu sadetakissaan, tarina ja Nalle Puh- kirja). Johonkin samaan yhteyteen voi sijoittaa myös pakkaamistehtävän tyhjän matkalaukun (pieni laukku) ja tavarat, joita voi pakata matkalle mukaan.

2. **Kenkäteline** (eri maiden kengät voi kerätä eri näyttelyissä erikseen tai kysyä mahdollisesti RanKidsiltä tarvittavia kenkiä). Kengät eivät sisälly näyttelymateriaaleihin automaattisesti.

3. **Lasten kirjat eri kielillä ja 6 kpl kirjatelineitä eli aakkoskuutioita** (kirjat neuvoteltava paikkakunnan kirjastoista, ei kuulu näyttelymateriaaleihin. Kuutiot kuuluvat lainattaviin materiaaleihin). Kirjoihin voi kysyä kaukolainoja Joensuun pääkirjastosta, jossa kattava valikoima eri kielten kirjoja. Erityisesti suosittelemme *Tuhat sanaa- sarjaa (Tuhat sanaa venäjäksi, tuhat sanaa arabiaksi jne.)* Kirjasarjassa saatavana useita kielivaihtoehtoja. Tähän kirjasarjaan on näyttelypaketissa valmiiksi rakennettuja tehtäviä.

4. **Vanhat radiot ja eri kielien cd** (Vanhat radiot eivät kuulu lainattaviin. Tarvittaessa voi tiedustella RanKidsilta lainattavaa radiota).
5. **Nukkekaapit (2kpl) ja niihin kuuluvat nuket.** Toinen kaappi on purkamaton, toiseen (slaavilaiset nuket ja suomalaiset nuket) rekvisiitta on irraallisessa laatikossa. Samassa irraallisessa laatikossa on myös näyttelyyn muutamia pehmonalleja (4 kpl).
6. **Valokuvataulut (14kpl kehystettyinä) maahanmuuttajalapsista** sekä lasten omat tarinat muutosta.
7. **Videotarinat maahanmuuttajista** (dvd) sekä pisteen vaihtoehtotehtävät ryhmille:

karttakuvat ja eri maiden liput (tehtävät ks.opas).
8. **Lyhytelokuva ja ohjeet keskusteluun** elokuvan jälkeen (ks. opas)
9. **Ystävyyssseinän teksti- ja kuvalaput sekä narut ja pyykkipojat seinälle.** tähän osioon jokainen näyttelyn pitäjä voi halutessaan myös ottaa oman veiraskirjan, johon kootaan ystävyysajatuksia eri kulttuureista tai kokemuksia näyttelystä (ks opas)

K10- OSIO. Luuritarinat ja isot näyttelykuvat. (Muistitikulla olevat äänitetyt ja kuviin liittyvät tarinat sekä 16 kpl suuria, kaksipuoleisia kuvia.) Tarinoissa kertojina nuoret, joiden on myös ollut pakko lähteä kodistaan erilaisten syiden takia (ks. opas). Aiheet:

- **Huumenuoren tarina ja kuvat sekä laulu: Elämäni kuljen kerran eteenpäin**
- **Veljen tarina paniikkihäiriöisestä sisaresta**
- **Onnellinen lapsuusmuisto (paniikkihäiriöisen tytön tarina)**
- **Nettiriippuvaisen nuoren tarina**
- **Lapsuus lastenkodissa (kahden nuoren erillinen tarina, neljä kuvaa)**
- **Alkoholistiäidin tyttären tarina**
- **Alkoholisti- isän tytär kertoo**